

СЕНАТ ЗМЕНШИВ ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ НА ПІВ БІЛЬЙОНА

Вашингтон. — Сенат більшістю 45 до 41, голосом зменшення допомогу закордонної на 500 мільйонів доларів, хоч і не вирішив, в яких пунктах ця допомога має бути здійснена. Тепер не з'ясувалося, чи це зменшення має відноситися до щорічних видатків, чи значить до фінансового року 1955, чи до всіх видатків на закордонну допомогу, отже і до тих, які залишилися з попередніх років, бо їх ще не видано. Тепер цю справу мала б вирішити або Комісія Видатків, або спільна Комісія Сенату і Палати Репрезентантів, яка має узгодити розбіжності у законопроєктах Сенату і Палати Репрезентантів, яка вирішила видати на допомогу закорд. 3.358.608,000 доларів. Незалежно від того, яка ця спільна комісія вирішить цю справу, рішення Сенату зменшити допомогу закордонної на тієї більйона доларів зв'язке руху урядові президента АБЕНГАВЕРА змінити вільний світ у його змаганні до оборонної підготовки проти комуністичної агресії. Внесок на зменшення, допомоги закордонної поставив демократичний сенатор Рассел В. Лонг, який покликуювався на те, що великі суми, ухвалені вже давніше на допомогу закордонної, ще й досі невидані, а війна в Індокитаї закінчилася. Його пропозицію підтримали 26 демократів і 18 республіканців, а проти цього внеску голосували 25 республіканців, 15 демократів і один незалежний сенатор — Бейтс Морс. Але сенатор Лонг заявив, що його внесок про зменшення допомоги закордонної не відноситься до тієї суми 141,528,000 доларів, яка призначена на здійснення технічної допомогової програми, що називається Четвертий Пункт. В цій сумі знаходяться і видатки в висоті 17,968,000 доларів — призначені на владу ЗДА до Об'єднаних Націй.

Не буде змін в департаменті оборони в зв'язку з справою МекКарті

Вашингтон. — Асистент секретаря оборони Фред А. Сітон заявив, що в департаменті оборони не передбачається жiadних персональних змін у зв'язку з сенатськими переслужаннями в справі конфлікту сенатора Джозефа МакКарти з секретарем армії Робертом Т. Едвардсом. Він заявив журналістам, що немає ніяких слів правди в тому, що твердять радіовий коментатор, немовби Сітон має зайняти ставовище секретаря армії Стивенса. Також головний дорадник армії Джан Дж. Адамс, який щойно повернувся з відпустки, заявив, що він не має задуму резигнувати. «Я не зрезигнував, не резигну і ніколи не просив мене, щоб я резигнув» — сказав Адамс.

Справа загального військового вишколу ще не вирішена

Вашингтон. — Секретар Білого Дому Джеймс С. Гаргерті заявив журналістам, що справа загального військового вишколу ще й досі остаточно не вирішена. Преса поділяла була невдоволенням на основі звинувачення в тому, що секретар оборони, який залишив своє становище, що Крайора Рада Безпеки і президент Айзенгавер вже вирішили доповнювати резерви армії при допомозі обов'язкового загального вишколу. Згідно з цими відомостями, частина молоді мала б відбувати військову службу нормальним, а решта вишколом способом, а решта вишколом

валася б тільки 6 місяців, а пізніше доповнювала б свій вишкіл на короточасних військових вправах продовж кількох років. Тепер Вільям Дікс спростував цю відомість, заявляючи, що про справу передаю Урядом Оборонної Мобілізації та департаменту оборони, щоб вони встановили план, скільки коштів був би такий загальний військовий вишкіл та предложили докладний його програму. Поки ці уряди не пропонуватимуть вислідів своїх праць, не буде дальшої дискусії про зміну вишколу армійських резерв, — заявив секретар Білого Дому Гаргерті.

102 нові повіти діставатимуть федеральну допомогу внаслідок посухи

Вашингтон. — Президент Айтенавер проголосив 102 нові повіти в стеяхт Міссурі і Оклахома районом посухи, внаслідок чого ці повіти діставатимуть державну допомогу для прокормлення рогатої худоби, овець і кіз. З цих 102 повітів 76 знаходяться в Міссурі, а 26 — в Оклаомі. Давніше секретар рільництва Езра Тефт Бенсон визнавав уражені посухою 83 повіти в цих самих стеяхт. Він заявив, що від посухи потерпіли деякі райони в стеяхт: Аркезас, Алабама, Кензас, Кентукі, Джорджія і Теннессі. Представники цих районів вже просили федеральний уряд признати їм федеральну допомогу.

В АМЕРИЦІ

● Журналіст Джеймс Рестон твердить, що сенатори одним оком дивляться на свої засади, а другим — на своїх виборців, коли мають вирішувати справу

МекКарті, бо він і надалі втішається симпатіями виборців, а вибори вже не за горами.

● **Контрольний Уряд** в справі підривної діяльності дістав рекомендацію визнаати Лігу Робітничої Молоді за підривну організацію. Такий внесок поставив бувший сенатор Геррі П.

Кейн, який очолював слідчу комісію, що перевірала переслуховання в цій справі.

60 американців, представників адміністрації, виконавців, профспілок, провідників і фахівців у закордонній політиці, які створять Американську Асоціацію, задіявшись за тим, щоб ЗДА зацільили, коли прийде на це час, свою неугибусть у допущенні до ОН комуністичного Китаю.

7 Президент Айзенгауер іде з родиною на відпочинок до

■ Корейський президент Сінгман Рі вже третій раз під час свого перебування в ЗДА заявив, що комуністи можна стримати тільки силою, себто значить війною. Чим скорше це статиметься — тим краще для

Плянують нову тактику в боротьбі проти комуністів

Вашингтон. — Представники департаменту справедливості заявили на Сенатській комісії Вудатікс, що цей департамент планує нову тактику в боротьбі проти комуністів у цій країні і домагається грошових видатків на цю ці. Ця нова тактика полягає в тому, що окремих комуністів притягують до відповідальності на основі закону «Мита. Цей закон уважася за злочин змову для підтримки всього роду проповідань, що мають на меті насильне повалення демократичного уряду ЗДА. В Ф. Фолі, який очолює відділ безпеки, заявили, що передавачі приспівувати розправу проти комуністів у Контрольному Уряді підірваної діяльності. Подробиці цієї нової програми боротьби тримастся в тайні.

37 осіб чудом врятувалися від смерті

Престон, Конн. — Чотири-п'ять років французький літак Ер Франс, який летів з Парижу до Нью-Йорку, внаслідок дощу і мряки не міг приземлитися на летовищі в Нью-Йорку і вирішив продовжувати лет аж до Востону. Але вдорозі залого врішпила приземлитися в Престоні, і літак на землі загорівся. Та поки огонь бухнув до пасажирської кабіни, хоробрі залого літака, хоч самі попечення, допомогли всім 25 пасажирам вийти з літака, а накінець і вона сама щасливо залишила літак, який впровадив двох годин зовсім згорів. Таким чином, 37 осіб чудом врятувалися, і то без безсмертних попечень і поранень, бо тільки 12 осіб відвезено до найближчого шпиталю.

ЗУАДК ВИДАВ „ПІДРУЧНИК ГРОМАДЯН-СТВА” ДЛЯ ДОПОМОГИ В НАТУРАЛІЗАЦІЇ

Філадельфія. — Злучений
Український Американський
Допомоговий Комітет видав
книжечку «Підручник грома-
дянства», що стане великою
допомогою в натуралізацій-
них заходах для тисяч наших
людей, які проживають в цій краї-
ні і г'ять або більше років і
мають законне право стати
громадянами цієї країни.
Підручник, що появився як
випуск ч. 2 Бібліотеки Суспі-
льного Служби ЗУАДК, має
80 сторінок практичного ки-
нисьового формату, чепуру
двокольорову обкладинку і
такі розділи: 1. Початки Аме-

організація і процедура; Су-
дництво, Столиця і т. п.,
включно з двома діаграмами
про організацію і ділянки фе-
дерального та ставейших уря-
дів). 2. Головні питання і від-
повіді при екзамінації квалі-
дата на громадянина ЗДА. В
цьому розділі подано 50 ос-
новних запитів і коротких
синтетичних відповідей, які
постійно повторюються при
кінцевій натуралізаційній
процедурі. Крім того подано
текст приречення на вірність
З'єднаним Державам, який
складає під присягою кожного
натуралізованого громадяни-
на ЗДА у «Передмові» ЗУАДК.

3. Меморандуми, угоди; 3. Деміларіація Земельності; 4. Конституції ЗДА; 5. Харвія Прав; 6. Президенти ЗДА (поіменний список усіх президентів, їх дати Уродження, вибору на президента та дати смерті тих, що померли); 7. З'єднані Держави Америки (поазбучний список усіх стейтів з поданням простору, населення та назви століці); 8. Як стати громадянином З'єднаних Держав (докладні інформації про те, хто може стати громадянином ЗДА та яких заходів він повинен для цього вжити, з окремими порадами щодо легалізації перебування в Америці, заходів на випадок загублення документів, інформаціями про громадянство для ветеранів і воїнів американських

збройних сил і т. п.). Усі ці розділи написані українською мовою. Англійською мовою подані два великі розділи: 1. Широка інформація про владу З'єднаних Штатів та про американську систему (з підрозділами: Наш уряд; Конституція; Вибори; Законодавча діяльність уряду; Конгрес —

КРЕМЛЬ ЗНОВУ НАПАСТУЄ ПРОФ. К. МЕННІНГА

ПРОФЕСОР КЛЯРЕНС МЕННИНГ — „АМЕРИКАНСКИИ НЕУК“. „НАЙМАНИИ СЛУГА ДОЛЯРА“.

Мюнхен (мюнхос). — Здається, що професор Кларенс Менінг, відомий автор видання Український Народним Союзом англomовних праць про Україну, став найбільше знавцем американським ученим у маломовно-хрущовській імперії. Цим разом потумою третю з черги напасті, що належить директору Інституту Історії Академії Наук Української ССР — Олександрові Касименкові. В газеті "Радянська Україна" з 29 липня ц. р. надруковано його статтю під заголовком "Американський неук, фальсифікатор історії України", що аналізує широко відому працю заслуженого вченого і широкого приятеля української національно-визвольної справи — "Україна XX стол.". Київське радіо в пересліданні з 29 липня ц. р. обмежується тільки короткою згадкою, де про названу працю сказано, що в ній "найманий слуга дощадка намагався розповідати про совєтську систему і дас докору спотворену картину історичних досягнень, здобутих українським народом під совєтським прапором".

При цій нагоді цікаво пригадати, що Олександр Касименко сам носив наліпку „спотворювача“ історії України і „буржуазного націоналіста“. Це трапилося на початку 30-х років після того, як він видав „Історію України“, побудовану за схемою, наближеною до наукової концепції Грушевського. Книжку Касименка, що служила підручником для студентів вишів, швидко, гостро розкритикували і вилучено з ужитку. Сам Касименко на деякий час був „розкритикований“ і встановили комуністичного історіографа і опинився на скромній посаді лектора історії України в Полтавському Педагогічному Інституті, що в ті роки був багаторічним українських національних протикомуністичних сил. 1934 року О. Касименка заарештували органи НКВД. Після цього почалися масові арешти серед викладачів і

Англійський суд „звільнив з рабства” польського студента

Лондон. — Перед судом у Лондоні відповідав 24-літній Антоні Клімовіч, польський студент, що приїхав «зайцем» з Гдині до Лондону ко-му у о-польським кораблем «Домбровскі». Англійська поліція — як ми вже повідомляли — дізнавшись, що Клімовіч хотів утекти з комуністичної країни, щоб просити в Англії політичного азилу, зробили ревізію на названому кораблі і забрали Клімовича з собою. Головний суддя Вільям Мансфілд проголосив, що кожний кевільник на будь-якому кораблі, що запливе до англійського порту, автоматично стає вільним. Подання Клімовича на азил передано міністерству внутрішніх справ.

В Кореї зростає напруження

Сеул. — Пейпінгське радіо, куністами „строгий протест” передавало проголошений ко-проти „порушення переми-

ВОРОГ НАШЕГО ВОРОГА — НАШ ПРЯТЕЛЬ

Сильні цілі і спільна боротьба проти спільного ворога єднали всі волеюлюбні народи в одну міцну спільноту. Однією з численних доказів того є теперішня поїздка корейського президента Сингмана Рі по З'єднаних Штатах, де його вітають як героя, не тільки офіційно, американські представники, але й звичайні громадяни різних національних груп, які мають окремі розрахунки з Рі. Про його подорож в США на фото: о. Володимир Профета, парох Української Православної Церкви в Нью-Йорку, П. Богородишин і Світлана Ільїнська, і голова залізоресурсової м. р. організації "Кресло Агенції Комунізм", поздравляють президента Рі та його дружину під час приймального бенкету, влаштованого в їхню честь Американсько-Корейською Фундацією в готелі Вудворд-Асторія в Нью-Йорку минулого понеділка, 2-го серпня. Посередній стоїть д-р Говард Рокс, голова Фундації, а з боку п. Елміс Бріггс, почесний голова Фундації. В короткий розмовний президент і зазначив, що як поновлення зв'язків Корей з передумовною рятунку Азії від більшовизму, так і звільнення України він уважає передумовною рятунку для Європи.

3 ПОЧАТКОМ ВЕРЕСНЯ — КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО ПІВДЕННИЙ СХІД АЗІЇ

Вашингтон. — Американська закондона політика наставлена тепер на те, щоб у найкоротшому часі цілєю низкою договорів забезпечити оборону Далекого Сходу перед якоюсь новою комуністичною агресивною акцією — так виходить з'явля, що її склав державний секретар Дж. Ф. Доллес на своїй останній пресовій конференції, яку відбув у вівторок 3 ч. м. Наступний поступ в переговорах про колективний пакт безпеки для предметом двайового обмірковування. Подібний студій піддані ідею договору про взаємну безпеку поміж ЗДА й Національним Китаєм, який поставив би в ширшому світі поза всякі сумніви відношення ЗДА до проблеми Формозу. Поничо ЗДА не мають формального договору з Національним Китаєм, лише існують поставова ЗДА охоронювати своїм летувством і морською флотилою Формозу й сусідній Півкадоській острові.

Державний секретар відповісти не зміг, бо в цей час він був у Вашингтоні, а не в Нью-Йорку. Він також висловив надію, що до кінця цього року буде досягнуто певних згод з приводу північної частини Кореї. Він сказав, що він не хотів би, щоб між Кореєю та Японією відбулися переговори, які б призвели до розколу Кореї. Він сказав, що він хотів би, щоб Корея була єдиною країною.

З'єдинені Держави боронитимуть Формозу

Тайпінг. — З'єднані Держави рішучі кинути свою зброю на службу в обороні Формози проти нападу на неї комуністичного Китаю. Так проголосило офіційно в зв'язку з заявою червоно-китайського генерала Чу Тегу з-перед двох днів, що китайська фльота й армія переведуть в найближчому часі наступ на Формозу, що, «визволяти» її, бо «як довго цей острів перебуває під окупацією американських імперіалістів — визволення Китаю не є завершено». Вправді між США й урядом Чинг Кай-шека немає формального договору, що США зобов'язані обороняти Формозу на випадок заатакування її ворогом проте наказ, виданий у 1950 році президентом Труманом і потверджений у 1953 році президентом Айсенгавером до 7-ої фльоти, залишається в силі. Тому, на випадок будь-якої спроби комуністичного Китаю перевести десант на Формозі, 7-а фльота негайно випливе на допомогу національно-китайській армії.

Спiр за президентуру в Об'єднаних Нацiях

Об'єднані Нації. — У су-
перництві між делегатом Сі-
яму, князем Вайтайконом, і
голландським амбасадором,
тан Клефенсом, за стано-
вище президента Генеральної
Ассамблеї голландська преса,
зворочена рішенням 3'-
днинних Держав підтримува-
ти кандидатуру Сіяму, звер-
тає увагу, що це несправед-
ливо і проти традиції Об'єд-
наних Націй, щоб у двох кан-
дидатів ОН шпирд президен-

том були представники двох
азійських держав. Президент-
ом теперішньої Генеральної
Ассамблеї є, як відомо, пані
Пандіт Неру, сестра прем'єра
Індії. Ван Вайтакон відповів
на це, що він не хоче пору-
шувати чергу європейських
держав, але в даному випадку
черга палпа б не на Євро-
пу, а соціалізм на Пів-
денну Америку, яка — зде-
більша — ставиться прихиль-
но до його кандидатури.

Перемога італійських альпіністів

Лягоре, Пакістан. — Альпіністична експедиція з 20 італійців передала радіодепешу з гори Годвін Остен, що вона здобула другий найвищий у світі, нездобутий досі, шпальц цієї гори. Проф. Ардіто Деціо повідомив, що члени його експедиції (імен якої не назвав) досягнули в суботу зверху після кількомасивних зусиль шпиль, відомий під назвою «К 2» в пасмі Каракорум в Гімалайських горах. Висота цього шпильу 28.250 стп. Один з членів цієї експедиції помер 20 червня на висоті 19.000 стп.

B CBIT

● Застігнуто - німецький вочу-
рвартував не тільки себе, а-
але і свою буду під час оста-
тньої Раді, коли в Дунаю. Віл-
Паслав бачили собаку, як
вона пляла рікою, то тримаю-
чись за бую, то штовхаючи її
перед себе. Зауважено П також
громадянські війни в рр. 1946-
1949. Греки вправочували, що
малари, ружки і серія забра-
ли, і були як замітки на
1000 грецьких чоловіків, жінок і
дітей. З Югославії майже всі
вернулися, а Мадригана недав-
но «звернула» 1,000 осіб.

біля Липчу. Аж ось посидяки в Пасасів дівстав листівку з Вудаденту, з комуністичної Мадрици, за 350 миль на південь від того міста, в якій повідомлено, що вилетіло в Дунаю собачку, яка має на шні поліційний значок міста Пасасів і що цю собачку разом з її будую застріляні відлісати додо-

- Югославська лятенат-пilot Рамісла Каркі прилетів на югославський військовий аеродром в Італії і зголосився в італійській владі з про-собою дати йому політичний азил.
- Гуманіти поновили Грещіно, вона готова повернути 1.200 греків як „перевозувати“ в Вукурді від чина грецької
- Світовий прем'єр, полковник Рамісла Каркі, який суботу з Каркі до Саудів Аравії, щоб взяти участь у паломництві до Мекки. Цю поїздку ціля-ля між збільшення його попу-лярності в магометанському світі. Населення сподіваються участю в пав-аравійській конфе-ренції.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1102 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну копію адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати невикористані матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Минулого понеділка відкрито на "Союзівці", вакаційно-літній оселі Українського Народного Союзу в Кетс-Сіклс-Горс, перший плановий, поставлений на відповідному рівні курс українознавства, в якому бере участь, поки що, 26 студентів і який ведуть кваліфіковані педагоги. Курс, як уже інформовано, триватиме повних чотири тижні і включатиме сто одиннадцятих лекцій з української мови, літератури, історії, географії, мистецтва та споріднених наук про Україну і український народ та його культуру, творчість і змагання. Курс подуманий так, що після його закінчення курсант повинен мати загальне знання з усіх цих дисциплін. Ясно, що за 20 лекцій не можна опанувати в повсякденній мові, а за 10 лекцій вивчити літературу, історію чи географію України, але можна дати студентам загальне поняття про ці дисципліни, приготувати і заохотити їх до подальших студій. Часто бо трапляється, що не 20 чи 10 лекцій, але один припadeк чи фрагмент скеровує молодшу людину у відповідному напрямку, в якому вона опісля йде все своє життя.

Не перецінюючи самої практичної цінності цих перших курсів на "Союзівці", не можна також недоцінювати їх давньосередньовічне значення. Курси українознавства, як це підкреслює представник курсантів під час їх урочистого відкриття, завжди були мірило і завжди належали до програм української школи. Воно хоч і можна мати багато претензій до цієї школи, все ж таки не можна їй відмовити того загального інтересу до її українського походження. Окремі організації, величезні імпрези, деякі цінні видання — можуть претендувати на доказ цього. Натомість наскільки більш претезії можна б мати до батьків цієї школи, які зробили далеко не все, щоб уроджену молодечу цікавість та зацікавленість відповідно заспокоїти. При цьому не можна не відмітити факту, що діти т. зв. інтелігентів далеко більше відчужені від українства, ніж діти робітників.

Ці міркування відносяться в першу чергу до давньої еміграції. Серед новоприбулих тепер, як і завжди серед новоприбулих, ще багато корисної ініціативи та практичних українознавчих заходів. Проте, курси українознавства бодай частинно виповнюють та домагаються заповнити велику і дуже болісну прогалину в нашому суспільному житті. Вони бо мають на меті не тільки вивчити при українстві, що при цьому ще держаться, але й привернути до нього увагу, що від нього вже відстали. Правда, 26 курсантів — це дуже мала кількість, але 26 лідерів серед нашої тут народженої молоді могли б довести чудес. Приготувати цих лідерів це є головним завданням курсів.

Український Народний Союз і в цьому випадку перерахував ініціативу, а з нею і відповідні кошти. "Союзівка", придбана два роки тому вакаційна оселя, що розв'язку підсунула й уможливила. В культурній праці УНСоюзу справді почався новий розділ, від якого може дуже багато залежати для розвитку нашої спільноти в майбутньому і для нашого виходу з змагання нашого народу. До цього нового розділу належатиме й запланований дитячий журнал при "Свободі", перше число якого має з'явитись з датою 15-го вересня ц. р.

Високий представник державного департаменту заявив під час конференції з представниками УНС з нагоди недавньої конвенції, що однією з найбільших помилок американської політики після першої світової війни було те, що вона не визнала Української Народної Республіки, і що ця помилка базувалася на незнанні українських справ і східно-європейських відносин. Ця заява була не тільки обличчям величезного кошика американської політики, але й великим докором для українців. Це не значить, що американські українці в цьому відношенні нічого не робили. Відомо, що з ініціативи Українського Народного Комітету вже в грудні 1918-го року була внесена в Конгрес США резолюція в справі визнання самостійності і соборності України, але це справи не перерішили, і фатальна помилка сталася. Український Народний Союз докладав максимум зусиль, щоб вона не повторилася. Десяток виданих УНСоюзом англомовних книг про Україну та безліч інших заходів, включно з теперішніми курсами українознавства, мають це на меті. Недавні конвенції УНСоюзу у Вашингтоні та виступ на ній великої кількості американських представників, включно з найвищими репрезентантами Конгресу, переконують, що від цієї мети ми вже не дуже віддалилися. Це повинно послужити заохотою до ще більших зусиль і ще наполегливішої праці.

Німці хотіли продати
два мільйони жидів

Незамовиту історію переповнів жидівський часопис в Нью-Йорку "Тут-Морген", реферуєчи затятий судовий процес в Єрусалимі, який, здається, все ще ведеться і викликає сенсаційні ревіляції з часів масового винищення жидів гітлерівським режимом за другої світової війни. Формальна сторінка того процесу така, що д-р Ізраїль Кастнер, один із колишніх чільних діячів соціалістичної партії в Угорщині, заскариж до суду Малхія Грінвальда, за те, що в одній статті Грінвальд закинув Кастнеру співпрацю з німцями, врятування себе і своєї родини та придбання маєтку, коли інші жиди на Мадярщині були масово винищені. Під час переслуховання свідки обох сторін вилізли з-за куліс невідомі досі подробиці жидівської політики, в ході якої німці дійшли були до того, що готові були "продати", чи "випустити" решту ще не винищених жидів за вантажні авта й харчі. При цій нагоді виявилось, як англіїти широко користувались жидами для своєї військової розвідки з центральної в Констанцінополі, не тільки не допомагали "випустити" до двох мільйонів жидів, які ще тоді жили під гітлерівською владою, але зробили все можливе, щоб спаралізувати відпівидну жидівську акцію, арештувавши передусім представника мадлярських жидів, вивезеного з відомої гітлерівської влади, що з спеціальним місією такого "торгу" приїхав був з Будапешту на Близький Схід.

Цим висланцем був Ноель Бранд, один із передових провідників жидівського населення на Мадярщині. Коли німці вимордували вже жидів у самій Німеччині, Австрії, Польщі й Україні, прийшла черга на Мадярщину, де було кругло мільйона жидівських мешканців. Жиди, як каже один свідок, не мали ніякого врятування і тому наважились зв'язатися з вищими гітлерівськими колами, пропонуючи їм усілякі блага, якщо залишать їх живими. Одного разу шеф Гестапо Айхлер закликав до себе Бранда й запропонував таку "трансакцію": припинити даліше винищення жидів за доставлення 10,000 вантажних авт, вповніених часом, кавою і милом. Гітлерівці погоджувались тоді на вивіз двох мільйонів жидів за море, але не до Палестини, щоб не скріплювати цієї країни, а, вважачи жидів "зарезаю" — погоджувались на їх поселення в Англії й Америці.

Отож Ноель Бранд, в товаристві німецького агента, з походження жиди — Гросса наїхав з німецьким паспортом до Констанцінополя, щоб обговорити там цю справу з Жидівською Агенцією. Але турецької влади поставили Бранда ультимат — або вийти до Палестини, або вернутися до Мадярщини. Чільний соціалістичний діяч в Палестині, Моше Шаретт, теперішній прем'єр Ізраїлю, дізнавшись про місію Бранда, депешував, що їде на побачення з ним, але не зміг приїхати, бо турки не дали йому візи. Тоді одному діячеві в Констанцінополі доручено, щоб він привіз Бранда до Палестини, при чому англіїти високий комісар Палестини дав слово, що Бранда не арештують і дозволить йому, як захоче, вернутися. Вислана Жидівської Агенції в Констанцінополі Агуд Авріел, дійсно привіз Бранда на територію Сирії, через яку мав доставити до Палестини, але там саме тоді, коли він пішов нібито по ності, — англіїти Бранда арештували і пригрозили йому арештом, так що довго тривало, поки його відпустили. При переслухованні Агуды Авріела йому доказують, що він був на службі англіїтської розвідки і кидають на нього підозріння, що це він затягує Бранда у пастку.

Сам Бранд, тепер уже старець, зізнаючи на суді в Єрусалимі, трясся з хвилювання, згадуючи, як його англіїти тримали у в'язниці тоді, коли він знав, що коли не вернеться до Мадярщини, то німці вб'ють його родину, всіх приятелів і знайомих. Так воно, зрештою, і сталося. (Вже коли він виліз з Мадярщини, то німці щоденно вистрілювали по 12,000 жидів). Всі заходи Шаретта й інших чільних жидівських діячів, вступили в розмови з німцями в справі "обміну" жидів за потрібні німцям товари, не дали позитивного результату. Проф. Вайцман, тоді голова центральної Жидівської Агенції, говорив про це з міністром кордонних справ Іденом, але Іден заарештував арештування Бранда, а коли Вайцман покинувся на дане високому комісаром слово — махнув рукою і сказав коротко: "Ні, ні!" Іден спротивився, щоб Бранд вертався на Мадярщину і щоб німці давали йому небуздні вимагання ним товара. Справою зацікавився державний секретар Стетевін, але позитивного з цього нічого не вийшло.

Найцікавіше в цій історії те, що цей процес в Єрусалимі не має на меті виявити байдужість західних демократій до долі двох мільйонів жидів, яким загрожувало винищення і яких, через оту байдужість, таки винищили. Їх можна було врятувати, чи бодай пробувати врятувати, заарештувавши при допомозі якихсь міжнародних організацій розмови з гітлерівцями і проволікаючи справу, бо гітлерівці тоді вже земля горіла під ногами і вони були схильні до всяких комбінацій, які створювали б бодай міраж, що з ними "говорять". Суть не в міжнародному аспекті цієї справи, а в внутрішньо-жидівському. Єрусалимський процес і його голосний відгук у всій жидівській пресі у всьому світі витягав вину самих жидів, між якими були, в найстрашніший для жидівської історії час, одиниці й цілі організації, байдужі до трагедії своїх земляків. Редакція жидівського часопису в Нью-Йорку

нависив про місію Бранда, депешував, що їде на побачення з ним, але не зміг приїхати, бо турки не дали йому візи. Тоді одному діячеві в Констанцінополі доручено, щоб він привіз Бранда до Палестини, при чому англіїти високий комісар Палестини дав слово, що Бранда не арештують і дозволить йому, як захоче, вернутися. Вислана Жидівської Агенції в Констанцінополі Агуд Авріел, дійсно привіз Бранда на територію Сирії, через яку мав доставити до Палестини, але там саме тоді, коли він пішов нібито по ності, — англіїти Бранда арештували і пригрозили йому арештом, так що довго тривало, поки його відпустили. При переслухованні Агуды Авріела йому доказують, що він був на службі англіїтської розвідки і кидають на нього підозріння, що це він затягує Бранда у пастку.

Сам Бранд, тепер уже старець, зізнаючи на суді в Єрусалимі, трясся з хвилювання, згадуючи, як його англіїти тримали у в'язниці тоді, коли він знав, що коли не вернеться до Мадярщини, то німці вб'ють його родину, всіх приятелів і знайомих. Так воно, зрештою, і сталося. (Вже коли він виліз з Мадярщини, то німці щоденно вистрілювали по 12,000 жидів). Всі заходи Шаретта й інших чільних жидівських діячів, вступили в розмови з німцями в справі "обміну" жидів за потрібні німцям товари, не дали позитивного результату. Проф. Вайцман, тоді голова центральної Жидівської Агенції, говорив про це з міністром кордонних справ Іденом, але Іден заарештував арештування Бранда, а коли Вайцман покинувся на дане високому комісаром слово — махнув рукою і сказав коротко: "Ні, ні!" Іден спротивився, щоб Бранд вертався на Мадярщину і щоб німці давали йому небуздні вимагання ним товара. Справою зацікавився державний секретар Стетевін, але позитивного з цього нічого не вийшло.

Найцікавіше в цій історії те, що цей процес в Єрусалимі не має на меті виявити байдужість західних демократій до долі двох мільйонів жидів, яким загрожувало винищення і яких, через оту байдужість, таки винищили. Їх можна було врятувати, чи бодай пробувати врятувати, заарештувавши при допомозі якихсь міжнародних організацій розмови з гітлерівцями і проволікаючи справу, бо гітлерівці тоді вже земля горіла під ногами і вони були схильні до всяких комбінацій, які створювали б бодай міраж, що з ними "говорять". Суть не в міжнародному аспекті цієї справи, а в внутрішньо-жидівському. Єрусалимський процес і його голосний відгук у всій жидівській пресі у всьому світі витягав вину самих жидів, між якими були, в найстрашніший для жидівської історії час, одиниці й цілі організації, байдужі до трагедії своїх земляків. Редакція жидівського часопису в Нью-Йорку

нависив про місію Бранда, депешував, що їде на побачення з ним, але не зміг приїхати, бо турки не дали йому візи. Тоді одному діячеві в Констанцінополі доручено, щоб він привіз Бранда до Палестини, при чому англіїти високий комісар Палестини дав слово, що Бранда не арештують і дозволить йому, як захоче, вернутися. Вислана Жидівської Агенції в Констанцінополі Агуд Авріел, дійсно привіз Бранда на територію Сирії, через яку мав доставити до Палестини, але там саме тоді, коли він пішов нібито по ності, — англіїти Бранда арештували і пригрозили йому арештом, так що довго тривало, поки його відпустили. При переслухованні Агуды Авріела йому доказують, що він був на службі англіїтської розвідки і кидають на нього підозріння, що це він затягує Бранда у пастку.

Сам Бранд, тепер уже старець, зізнаючи на суді в Єрусалимі, трясся з хвилювання, згадуючи, як його англіїти тримали у в'язниці тоді, коли він знав, що коли не вернеться до Мадярщини, то німці вб'ють його родину, всіх приятелів і знайомих. Так воно, зрештою, і сталося. (Вже коли він виліз з Мадярщини, то німці щоденно вистрілювали по 12,000 жидів). Всі заходи Шаретта й інших чільних жидівських діячів, вступили в розмови з німцями в справі "обміну" жидів за потрібні німцям товари, не дали позитивного результату. Проф. Вайцман, тоді голова центральної Жидівської Агенції, говорив про це з міністром кордонних справ Іденом, але Іден заарештував арештування Бранда, а коли Вайцман покинувся на дане високому комісаром слово — махнув рукою і сказав коротко: "Ні, ні!" Іден спротивився, щоб Бранд вертався на Мадярщину і щоб німці давали йому небуздні вимагання ним товара. Справою зацікавився державний секретар Стетевін, але позитивного з цього нічого не вийшло.

Найцікавіше в цій історії те, що цей процес в Єрусалимі не має на меті виявити байдужість західних демократій до долі двох мільйонів жидів, яким загрожувало винищення і яких, через оту байдужість, таки винищили. Їх можна було врятувати, чи бодай пробувати врятувати, заарештувавши при допомозі якихсь міжнародних організацій розмови з гітлерівцями і проволікаючи справу, бо гітлерівці тоді вже земля горіла під ногами і вони були схильні до всяких комбінацій, які створювали б бодай міраж, що з ними "говорять". Суть не в міжнародному аспекті цієї справи, а в внутрішньо-жидівському. Єрусалимський процес і його голосний відгук у всій жидівській пресі у всьому світі витягав вину самих жидів, між якими були, в найстрашніший для жидівської історії час, одиниці й цілі організації, байдужі до трагедії своїх земляків. Редакція жидівського часопису в Нью-Йорку

нависив про місію Бранда, депешував, що їде на побачення з ним, але не зміг приїхати, бо турки не дали йому візи. Тоді одному діячеві в Констанцінополі доручено, щоб він привіз Бранда до Палестини, при чому англіїти високий комісар Палестини дав слово, що Бранда не арештують і дозволить йому, як захоче, вернутися. Вислана Жидівської Агенції в Констанцінополі Агуд Авріел, дійсно привіз Бранда на територію Сирії, через яку мав доставити до Палестини, але там саме тоді, коли він пішов нібито по ності, — англіїти Бранда арештували і пригрозили йому арештом, так що довго тривало, поки його відпустили. При переслухованні Агуды Авріела йому доказують, що він був на службі англіїтської розвідки і кидають на нього підозріння, що це він затягує Бранда у пастку.

Іван Світ

Американський кореспондент подорожує по Сибіру

У вересні минулого року кореспондент "Нью Йорк Таймсу" Гарі Селсбері зробив велику подорож через Західний Сибір, Туркестан і Казахстан. Нам довелось вже робити огляд цієї подорожі і вказати на ряд тверджень автора, які, певно, були результатом совєтської пропаганди та цензури.

В місяці червні з'явилася нова серія статей цього самого кореспондента, після його нової подорожі, цим разом через весь Сибір та частинно Далекій Схід. Правда, кореспондент не допустив в ряд районів, наприклад, він не побував у Примор'ї, на восточному Зеленому Кліні, не відвідав Комсомольська над Амуром, не був на о. Сахаліні, а також у багатьох інших місцевостях, як Бура-то-Монгольська Республіка, хоч був у Читі.

З'явився разом з часописом 11 статей та кілька нотаток і дві статті окремі, а також дві повних сторінок фотографій, головне з Віроїдиану та Якутську.

В своїй редакційній статті 25 червня "Нью Йорк Таймс" зазначає, що кореспондент Селсбері підтверджує старі уявлення: "Східний Сибір все ще сумна, жорстока країна, де людина мусить боротися проти природи в її найтяжчих проявах. Не зважаючи на розвиток промисловості й збільшення населення, ця країна все ще залишається пустинною, а її міста пригадують собою міста Далекого Заходу Америки з минулого століття". Шкоди Віроїдиану, то "головна група населення є там татари, депортовані з Криму за їх антимоскальське почуття в часі другої світової війни. Багато москалів та українців, недавно поселених в Віроїдиані, можливо, є були засланці, яким заборонено повертатися додому". Зрештою, в сучасних обставинах Східний Сибір "мусить бути заселений примусово, бо з огляду на трудність і невигідність, закласти для далеких земель, а особливо в совєтських умовах, ніхто не хоче туди їхати".

Кореспондент розповідає про страшний мук, що йде переважно з дерев, а цегляні будови обмежена кількість, і то більшість з них збудовані в половині XVIII стол. Офіційний рапорт в 1941 р. зазначав, що з 25 цегляних будов, що поставили за останні 15 років в Сибіру. Але він не говорить ні слова (мабуть не дозволила цензура) про мільйони сучасних засланців, що збудували основних людських прав.

В коментарі "Топікс Таймса", з 25 червня, автор проводить паралелі між системою царської та совєтської підтримки жорстокості та деспотизму, хоч остання проведена в Сибіру дещо по-іншому, ніж в Росії. Сибір дещо по-іншому, ніж в Росії, хоч остання проведена в Сибіру дещо по-іншому, ніж в Росії.

бідкається з цього приводу і стверджує, що одним наслідком такого судового процесу буде запал до поваги жидів у світі.

пінського розгрому революційного руху 1905-07 рр. опинився закордонно, в столиці Галицької Землі. Думка про подібного роду організацію кружляла серед львівської емігрантської колонії вже на початку перед виходом війни. Намічена була й програма діяльності і навіть підготовлено було й перше число часопису, що мав бути органом задушеної української самостійницької організації. В обговоренні цілей і завдань її брав участь, між іншим, політичний В. Липинський. (Див. статтю Андрія Жука "Як прийшло до заснування Союзу визволення України" (в останньому річнику календаря альманаху "Дніпро").

Вибух війни примусив нарішті оформити задушеної організації, бо коли на Наддніпрянщині українство з вибухом війни зникло з поверхні землі й де могло навіть знаку про себе подати, мусило в його імені заговорити політична еміграція, яка складалася з членів політичних партій, що діяли на батьківщині. А у Львові були тоді визначні діячі всіх цих

Стеніан Жеменський

Як підписуватися?

Статтями "Як підписуватися?" що були надруковані в "Свободі", порушено дуже певне питання транслітерації українських прізвищ, а загалом і слів та назв англійською мовою. Що ця проблема в нас дуже актуальна, свідчить найкраще той факт, що ці статті викликали живу дискусію. Та й не дивота: справа транслітерації українських прізвищ стала такою актуальною для української спільноти в цій і в усіх інших англомовних країнах, що вона турбує не тільки науковців, чи мовознавців-спеціалістів, а й широкі кола громадянства. Тому можна сподіватися, що на цю тему почують ще більше голосів.

Питання, "як підписуватися?", не може у нас. Воно виникло вже давно й існує ще з того часу, як українці почали покидати рідні землі й вийти до чужих країн. Вже протягом довгих віків, як тільки наші люди були примушені з тих чи інших причин жити серед чужих народів, вони зустрічалися з цією проблемою. Чи і як розв'язували це питання давніше — невідомо, бо досі ніхто з нас справно не цікавився, тому вона не досліджена.

В найновіших часах проблема "як підписуватися?" перший раз гостро виникла на початку другої світової війни, коли вирішили після закінчення німецько-польської війни, коли велика українська еміграція, ешперу із Західної, а пізніше й з Східної України, опинилася в Німеччині. Тут наші люди стали підписуватися як хто знав і як хто хотів, з чого поставала велика підписова салямаха, подібно, як тепер діється з нашими підписами англійською мовою. Щоб цьому заручити, тодішній провід української еміграції в Німеччині доручив українським науковцям опрацювати правильний, який устаткований не лише як підписувати українські прізвища німецькою мовою, а загалом норми транслітерації української азбуки німецькою факультетом. І це при 20 роках після війни.

Автор зазначає, що в Якутщині до революції було більше священників, ніж учнів, але йому не сказали, що в духовній семінарії викладав мовою була якутська мова і цією ж мовою провадилося навчання в початкових школах. Семінарія постачала не тільки священників але й працівників на культурним полі.

Спирається Селсбері дещо більше на Віроїдиані — "автономній області", що була створена для обурювання світового життя та як проти дії снігозави. В часі, рр. 1934-38, коли в Палестині будувалося основна сучасного Ізраїлю, американські жидівські організації переслали в СССР для допомоги жидівським переселенням в Віроїдиані понад 50 млн. доларів і все це пішло праком. Жиди не створили в Віроїдиані "своїх" країн, бо тількись господарство тут не оплачується, вимагає величезних вкладів праці, а містечка не давали у совєтських умовах.

В "жидівській автономній області" жиди вживали переважно московської мови, як більш розвиненої, а часопис в жидівській мові — "Діп", виходив тільки двічі на тиждень. В книгарнях продаються майже виключно московські книжки, а в жидівській мові лише "Короткий курс історії комуністичної партії", друкований ще в 1939-р! Вся адміністрація й література ведеться в московській мові. Згідно з відомостями кореспондента, значна кількість населення в Віроїдиані українці, хоч є багато татар і навіть кавказців. Але нічого не згадує про українські школи, газети та книжки.

У всіх — кореспондентів Селсбері підкреслюється, що культурне життя в Сибіру розвивається, з називанням швидкістю, що країна перебуває в процесі розбудови, бо ніхто, крім старих, релігійно не цікавиться. Доводиться тут ствердити, що не зважаючи на кричущу совєтську рекламу, в Сибіру та на Далекім Сході життя майже не змінилося за останні тридцять або сорок років, хіба що, не збирається на рогах вулиць приватні особи і ніхто з них у Віроїдиані не підійде й не постане невинувачено розмови ні в парку, ні на вулиці! Це є комуністична свобода!

Росії, тим більше, що одним із цих ворогів була Австрія, де український народ знайшов для себе змогу національно-політичного й культурного розвитку.

Політичний і соціальний лад майбутньої Української Держави має бути зближений до ладу нейтральних держав, але мусить спиратися на радикальний земельний реформ, яка, задовольняючи інтереси українського селянства, тим самим утримувалася б основою Української Держави.

І хоч більшість членів СВУ складалася з членів лівих українських партій, толоно колись соціал-демократів, проте вони зважаючи на те, що ворог Росії держави та їх союзники й прихильники, з винятком Туреччини, конституційно-демократичними монархіями, висловлювалися за конституційну монархію, як політичну форму майбутньої Української Держави. Про заснування Союзу повідомлено Головному Українському Раді у мітрополіта Шептицького, які поставилися до нього прихильно.

(Продовження буде)

кою. Хоч цей правильний не був цілком доцільний і його часто критикують, бо давні німецькі бузи не зовсім вірні, не були транслітеровані українською мовою (прим. німецьке "умляут") все ж це була спроба, адлять, перший раз в нашій історії, розв'язати проблему писання українських імен чужою мовою. Цей правильник, що його вивдало, коли не помиляюсь, Українське Видавництво в Кракові, багато допоміг великій українській еміграції в Німеччині розв'язати справу, як писати українські прізвища німецькою мовою. Без сумніву, проблему "як підписуватися?", тільки тому жидівським успішно поладати в початку цієї війни. Німеччині, що тоді серед великого числа українських науковців. Упорядкування переліку українських прізвищ, як і цілого українського алфавіту німецькою мовою — це в першу чергу справа українських науковців.

Питання передачі українських імен англійською мовою існує в цій країні з того часу, як тут почали поселятися українські люди, хоч у повній гостроті воно виникло дійсно з прибуттям сюди великої, т. зв. "підліткової" української еміграції після другої світової війни; серед якої є багато українських науковців, а між ними й мовознавців.

Повертуючи до самої дискусії, варто б піддати ще такій конкретній пропозиції до уваги наших мовознавців: досі всі автори обговорювали, як передавати українські прізвища англійською мовою. А тим часом побач, а то й разом з питанням, як писати англійською мовою наші прізвища, виникає питання, як писати і наші імена? Передача українських імен англійською мовою ще більш складна, ніж передача прізвищ, бо тут виникає аж подвійне питання: чи їх залишати українськими, англійзувати? Чи з Іванів, Степанів (Закінчення на стор. 3-4)

нах можливість розвинути ремісництво або торгівлю. І навіть заради, як пише Селсбері, там є тільки сто тисяч жидів, себто лише половина всього населення.

В "жидівській автономній області" жиди вживали переважно московської мови, як більш розвиненої, а часопис в жидівській мові — "Діп", виходив тільки двічі на тиждень. В книгарнях продаються майже виключно московські книжки, а в жидівській мові лише "Короткий курс історії комуністичної партії", друкований ще в 1939-р! Вся адміністрація й література ведеться в московській мові. Згідно з відомостями кореспондента, значна кількість населення в Віроїдиані українці, хоч є багато татар і навіть кавказців. Але нічого не згадує про українські школи, газети та книжки.

У всіх — кореспондентів Селсбері підкреслюється, що культурне життя в Сибіру розвивається, з називанням швидкістю, що країна перебуває в процесі розбудови, бо ніхто, крім старих, релігійно не цікавиться. Доводиться тут ствердити, що не зважаючи на кричущу совєтську рекламу, в Сибіру та на Далекім Сході життя майже не змінилося за останні тридцять або сорок років, хіба що, не збирається на рогах вулиць приватні особи і ніхто з них у Віроїдиані не підійде й не постане невинувачено розмови ні в парку, ні на вулиці! Це є комуністична свобода!

Росії, тим більше, що одним із цих ворогів була Австрія, де український народ знайшов для себе змогу національно-політичного й культурного розвитку.

Політичний і соціальний лад майбутньої Української Держави має бути зближений до ладу нейтральних держав, але мусить спиратися на радикальний земельний реформ, яка, задовольняючи інтереси українського селянства, тим самим утримувалася б основою Української Держави.

Вол. Дорошенко
СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
(3 нагоди 40-ліття заснування)

(1)

I. Передмова

40 років — це не абиякий проміт часу, тож тепер мало-то й знає про самостійницьку організацію велико-української політичної еміграції, що поставла у Львові 4 серпня 1914 р., невдовзі по вибуху першої світової війни.

У нас і досі не вивелася звичка зачитати історію від себе, а нехтувати своїми попередниками. Якразний приклад цієї ігноранції а зазначив свого часу, рецензуючи в "Свободі" видання у Мюнхені "Вступ

Анатоль Курдюк

БРОНЗОВІ БЕРЕТКИ

Один день у „Пластовій Січ“

Аж до вечір 25 липня все було таємно. Правда, два тижні тому вийшли ми в дорогу на „Січ“, цілий автобус жовтодізельних завізавих великим гуртом батьків, що слідували за клубом рук з його віком, — але сама „Січ“ була таємною. Потім прийшов лист від сина з повідомленням, що „мені тут дуже добре, я розвиваю собі голову і загубив щітку до зубів“ — і арешт...

Врешті день, коли нам дозволили заглянути в таємні „Пластові Січ“, що поклали над самим озером, у прегарний фарм у Грейттоні, дві години автобус від Торонто. В автобус час переконали моїх співтоваришів, що кожний з нас має на грудях шрам від якогось пригоди і шрами на пальцях від „якогось ножа, татей“ бувають надто забиті, кава в придорожній корчмі добра — і я самому Грейттоні ми скрутили в ліс. П'ять хвилин — і вже „Січ“: добрий два десятки нових авт, що ними приїхали такі ж як ми батьки, в кушах автобус, що привіз тих „бідних“ — а там росахаті дерева, кілька будинків і гурма людей, серед яких аж рабів від бронзових беретів. Оце і „Пластова Січ“ і оце ж день, коли дозволено батькам на відвідання.

Був якраз обід і збірка по юшки. З ряду виступили, — ні як не можна, — ні паче, що якраз до куреня говорив по-о-о Михайло Старчевський: з водалекої Ошани приїхав відвідати пластуни і вони покрили його слова зохотити гримам „Сильно-Красно-Обережно-Вистро!“ Потім усі „гусакон“ поділили під крилате дерево, де кожний діставав біле горнято з зупою і роями сиділи до „своїх“ столів. Тут же братчик командувач „беретки під пагоу“, всі християні і відмовляли Отче Наш, а тоді вже, з батьками за плечами, почалися іди. Я мав час привітатися з сном, відповісти на його запит, чому не приїхала мати і спитати самому, від чого у нього плістер на голові. Ах, дурниці! хотів оговатися за двері, приятель-фіт за мін, в роному жинув дурнями на всю ширину і кількам трохи дригнула. Нічого поважного, лікар підістриг волос і заплівав плістером. Зрештою від привабливості батьків іла почала не смакувати, по курятину з-палустю і бараболом вже пішли тільки під їх натиском і чойно, коли „на трета“ появилися жінки з коробками морозеного, алетит знову вернувся. Окремо при столі іла команда і серед неї о. Ст. Хабуренний, що кожної неділі приїз-

кожного шатра росаха, на який сохнутий ідушки. Небо замирилося і загукотів грим, аніж перші важкі капні дождю задопади по лінії. Рука в руку з сном (яні, батьки, знаєте, як вони приїздили з отак з осмаленим сном трамваї і чути його малу руку у своїй долоні!) ми пішли до авто і сніг даришті веміхнувся до своєї мрії: безболісної руханції, друка — макогана та опуклі! О, про те мін перапросив, а пісичи він також люблять і мама про них пам'ятає!

Доцільніше і поки ми прийшли до коша, треба було фінкати мершій під дах. Запо-відже на сьогордній ватра пропала, навіть мадєнський П'єрзанд, на подв'їт, який стави готовити, треба було як-муні, бо доцільно ринути, як з мідрі, об шибки здріскотів град і до кімнати вбігли перемоклі до нитки ті, що відважилися піти на озеро та не впріли у дажді і темні хмари. Але команда табору таки рішала сьорезувати батькам свої дозвілення. Як тільки доцільно став упухати, впаля командою збірці в односторонній батькам дозвучило ласкаво піти до великої стодоли поруч, разом з лавками та сьогордній. Ми розсіділися великою громадою, доцільно шмише до даху, а станичний Тарнавацький дислював, аж живе табор: як устасе транці, піднімає прапори і молиться, як потім сьпіває і переводить програму дах, що складається з забав, вправ, практичного пластування та викладів, як мін їсть обід і після нього обов'язково годіну спочиває, як потім знову проходять проби і навчання, підвісрок і вечери. Табор має контрольований урядом добрі гігієнічні умови, воду, ліс і простір, куди в овері забезпечена інструкторами, що на відповідині глибокі творять живий кордон, якого нікому не вільно переступити, харчі приходить кожного ранку з Грейттона, на місці є холодитель, лікар є на кожне звання, але його досі килилки тільки до розбитого кола та до го-ловного Лєвко. Недостатки табору: замало людей та інструкторського складу, бо ж усі працюють і замалі приміщення табору, там паче, що багато дітей, яких батьки знають Плас-тівські авілі, не прийнято. Розбудова табору алішні — це наказ хилинки і вона мусить бути проведена за усіх умови.

Станичний сьміявся і тут уже заговорили батьки. І як заговорили! Від першого, що ваяв слово тільки для подяки Плас-тові, до останнього, що піддав думку такий зараз започаткувати збірку на розбудову, — всі мови і промови були одним признанням пластовій станиці та її команді. Яких дівоті батьки і гостей були одностійді: давайте, павове, плія, а ми для своїх дітей тих кілька доларів найдемо. Навіть позички, як буде потреба затаїмо. І так говорили ті „нові“ і ті, що вже в Канаді нік провели, — раз нарешті була одностійдість у їх погляді і вже за одне Плас-товини дістали медаль від сьчасинця. І всі були одностійді до домоготи, бо ті, що пішли з капелюхом і листом, здали звіт про зібраних на місці ко-ло 130 доларів, три приваїли крім цього зголовилися купити лоти під будову „като-дівка“ на „Січ“, бо саме про-даж цих площ має сплатити весь довг за фарму, де Плас-това Січ.

А тепер? Тепер почулася команда, станичний сьпішно наказав батькам зробити посередній стодоли місце, загрім акордеон і у двері стодоли, мітним юнацьким кроком, що задули по дошках, з такою ж мітною юнацькою пісенью „Хто живий устай!“ стали виходити наші козакі, бронзові беретки над бронзовими обличчями. Шось юне і роз-маше, щось, до чого в ко-жого з нас тягнеться душа, входило з ними і батькам-матерям вогчлі очі. Повірте, що вогчлі і навіть, коли пишу ці рядки, чую, що це велике і шляхетне зворушення: то ж не наші діти, але то ж ми, що страїмося в твердих будинках, ідемо в них далі, до наших Ідеалів, до нашої Меті!

Юнаки замаршували на місці з пісню, мітню рубуючи ногами такт, потім на коман-до кошового рубули дівчі і замарили. Німецька армія була б краще не зробила цього „сїтї!“ Але сталули тільки юнаки, бо ось у стодоли влетіла інша пісня і за нею трі-ками пішли новачки, ціла хма-ра бронзових беретків і на кожному ордені, а під берет-ками такі ж бронзові личка і

під личками жовті краватки і на них знову орденки. Ніби ду-хи в дих наших золотих хлоп-ців і ніби серця в них з орде-ном. Знову, витягаючись, щоб мовля батьки батили, зату-палі рідно, замарили на місці і під команду дачі ту-пучи сьмілише та й замарили. Ні, ці перед юнаками своїм воцілься „сїтї!“ не сором-ляться!

Сїтї. По цей бік юнаки, — як так і бачите з облич, з ос-малених ніг і рук, що де плас-тові „зупаїні“ і що їх шатро, вітер, доцільно і неширо-да — буди. По той бік нова-ки — це рекрути, в кого „за плечами“ два, а здебільше один табір. Але щоким осмале-ні, але ось поважні, щоб не казати „суюрї“, але табор, ліс і озеро встало в у груді і вже не матиме в нм місця розвернуватись місто з його гмилюм та засідками на юне серце. Сили великою, бронзо-вою громадою молоді Украї-ни і над ними закружували радісно усміхні батьки і мате-рі, мін невидне стало ста-рших, досвідчених патхів.

„Вони“ ідували ватру. Сьпінали пісень, юнацьких і бадьорів, розповідали депо з історії, показали два-три ве-селі ськечі, кинули монологу. Тривалийший побут в таборі, оствалений так, що першого тижня вони „живуть“ у клас-ній добі, кожний рік має ім'я якогось князя, вивчають від-повідну пісню і практично (отой зруйнований коромак!) ознайомлюються з до-бо. Другого тижня рої змі-няють назви на гетьманські (Лєвко з рої Петра Доро-шенка, сам чванився!) і вив-чають мозаїку, а останній тижень введе їх у нашу вже добу змагаль і бої. Короткий, знаменитий подуманий курс і-сторії, здебільшого пісень, за-бавою, вправою. А пісень сьпі-вали гримю, бадьоро, серед дробу сиділи братчики, що мали окуляри і просїли в-сїки.

Публика, тобто ми батьки й матері, були браві і реготали, фотографували ласкаво раз-у раз зліпую. Піштори гоїли мунуло наче п'ять-десять хилинки. Потім команда піді-ла бронзові беретки знову зно-ву, знову вони замарили на місці збудову пісню і нам назвали вийти перед будинок, де було дефіляда. Доцільно даждю перейшли і сьпітали сон-це, коли станичний Тарна-вацький, юнацький Сагайдацький і всі бувають, ставши по-переду нас, відтримала пере-гляд — довгу чергу бронзо-вих беретів і обривозних об-лич, що хиталися в ритмі мар-шу з акордеону. Батьки ски-нули капелюхи і дехто побі-ліл: о, невідні з них даєтас подібне, може в лаві Україн-ської Армії, може Української Дивізії, але в кожного з нас є така дефіляда в серці, а ось тепер виходили її наші сини!

Каже бути щось краще? Лава попросила нас грим-ю юнацьким, сьпішно-крас-но і юнацьким „готуйсь!“ Розхід на місці — і кожний з нас брав козана на руки або припадав до нього поцілу-ючись. Треба було їхати і спак-уватися. Лєвко пробував по-ко-закі стримувати хлип про-щання з мною, але прийшов товариш, я намовив їх взяти рукавицю і макогін і попробу-вати, чи вони такі, як сїдї. Це помогло і оба потягли за будинок. А за тиждень Лє-во вже буде в хаті.

Ми верталися автом, ніби з великого свята. Приятелі, теж батьки, що верталися з мною, були, як я, роз'яснені: Наші діти в добрих руках, те, що робить Плас-т — матиме всю нашу підтримку і допомогу. Його і наше спільне зусилля — і наші діти будуть такими, як про це ми мріємо і чим ми живемо.

Будь членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої украї-нської організації, яка об'єд-нала в Америці й Канаді всьох ідейних українців сьпі-в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашо-му кошованому українському народові!

ВШАНУВАЛИ УКРАЇНСЬКИХ ПІОНЕРІВ У КАНАДІ

(З нагоди відкриття і посвячення пам'ятника у Чинені)

Едмонтон (П. Б.). — Неділя 26 липня 1954 року закінчилися до двох років у пам'яті кожно-го, хто був у містечку Чинені, Альберта, щоб сьпішно прису-тити з величчю торжеством від-криття і посвячення пам'ятни-ка в честь українських поселе-нців — піонерів у Канаді.

Здійснити такий пам'ятник порішено було ще в 1941 р. під час золотого ювілею україн-ського поселення в Канаді. Тоді на провінційному З'їзді Грома-ди Українців Канади була за-ла ухвалена звернутися до грома-диства з проханням жертву-вати на будову пам'ятника. Ду-шею такого відзначення творчі праці українських піонерів був о. Ніл Саварін, тодішній Епі-скоп-Ординарій Західного Ек-зархату. Пам'ятник цей має ста-нути в Чинені, бо там від 1898 р. перебуває Нестор українсь-кого поселення в Канаді. Сіль-ний, що тепер має 64 роки жити, щільно здоровий і численною родиною, в ній є 50 синків і 38 пращуків.

Жертвувати українське грома-диство парохії Рідна Матері Божої у Чинені і околиці не ма-ло до трудові і коштів. За ста-рощами окремого комітету зби-рали гроші і заломлено гарний, з морного граніту, пам'ятник за-мало до 2,000, що ставав на-півно козо церкви, недалеко УНДому.

На фронтальній стороні пам'ят-ника бачимо українського фєр-мера, як він косять буйну пшє-ницю. Ного армію промені зєв-ла з чималим, бо там від 1898 р. перебуває Нестор українсь-кого поселення в Канаді. Сіль-ний, що тепер має 64 роки жити, щільно здоровий і численною родиною, в ній є 50 синків і 38 пращуків.

Організаційний комітет по-добав про те, щоб таку рідніс-ку злину всьох українських ха-рактерів відзначити ідейно. До-ст. Волєн, губернатор Аль-берти, пообіцяв приїхати на це торжество і відкрити пам'ятник, дади теж свою згоду прибути відзначити особистістю канадсь-кого державного і українського організаційного життя.

Завдання торжества добі-ляти кілці. Це мало відбутися відкриття і посвячення па-м'ятника піонерам. Довкрити його стали куми з губернато-ром Волєном і В. Сльмичом на-чолі. Вони тримали сьпіно-жовті стяжки. Пам'ятник прикрито українським і канадським наці-ональними прапорами. Його від-крив дост. Волєн, а посвятив Преосв. Ніл в сьослуженні ду-хівницькі. Це відповіли украї-нський і канадський гимни, ще кілька світан, оглядання па-м'ятника і площа перед церквою почала пустити вєкторію. Всі роз'їздилися домів з глибокою вірою в майбутнє української спільноти в Канаді і з авідні-стю українським піонерам, що поклали тривкі основи під роз-ві українського життя в цій демократичній країні.

Того самого дня вєчором, ед-монтонські радіосильні пере-давали вісті про торжество по-свячення і відкриття пам'ятни-ка українським піонерам у Ка-наді. Едмонтонський щоденник „Ді Едмонтон Діорнал“ при-ніс у понеділок 26 липня с. р. довшу статтю-репортаж, при-крашену кількома світлинами.

Вистава ІКОНОСТАСУ Едмонтон (П. Б.). — В не-ділю 25 липня с. р. відбулася в Едмонтоні в залі УНД виста-ва Іконостасу, що його проєкту-вав і виконав мистець проф. Ва-силь Залуцький. Цей Іконостас замовила українська католиць-ка парафія у містечку Вільна, Алта.

НАДІШЛИ СТИПЕНДИЮ Едмонтон (П. Б.). — Як до-вєдусь, п-ні Ольга Монострі-ська, жінка ветеринарного ді-каря, який працює в місті Ві-ллінгтон, Алта, визначна пла-стова дівка, отримала стипен-дію від Вільнотонського Мис-тецького і Ремісничого Т-ва в сумі дол. 250. — на покриття кошту побуду в літній мистець-кій Школі в Венф.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читали вєде до просвіти, а просвіта — це сила!

80-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДНИ ОЛЕКСАНДРА НОСАЛЕВИЧА

Вісбаден, Німеччина. — Як писав газета „Вісбаден-Тгаблєтт“, в цьому півден-но-німецькому місті відзна-чено урочисто 80-річчя з дня народин відомого мислє-українського оперового співа-ка Олександра Носалевиця. Ці сьраткування драгдала на-шому співакові його колиш-ню славу і потішили його тим, що мешканці Вісбадену й досі його не забули. Сьля-кування складалося із сьпіву квартету місцевого театру, після чого окремі представни-

ки театральної мистецтва склали Ювілейні свої гра-туляції. Склали свої побажання також і обер-бурге-стер д-р Міке, а мєїстрат пере-слав Носалевицю по-чесний дарунок. Малєнка дівчинка Сильвія Еммерлінг продекларувала вірші і пе-редала Ювілейні китицю квітів. Олександр Носалеви-ч виступав на сьцені разом із такими славними співаками, як Ілєзак, Шаллєн та Ді-дур і приєтновав із славним Каруо.

В житті української громади в Вен-Метрі, що начислювала після свого уконтплектовання в 1948 р. 281 душу, у тому і 84 працюючих, почала маліти майже від хвилі свого сконтплектовання. Періодом найбільше масових вийзів, у переважній більшості до Ко-лади, були вєсна 1954 і вєсна 1952 р. На початку 1954 року станиці 11 дітей, разом 30 осіб, у тому 30 працюючих, 24 жінок і 6 дітей до 25 дєтє.

В 1954 році, в зв'язку з одержанням американських віз на 8 сє, як також у зв'язку зі збільшенням з роботи з огляду на недалеке закінчення будівельних робіт на грєблї та з інших причин, відбулися такі в-їзди:

До Сьпітту — 2 працюючих, 1 жінка, разом 8 осіб; до ЗДА — 15 працюючих, 18 жінок і 11 дітей, разом 33 осіб; до Франції — 5 працюючих, 1 жінка, 1 дитина, разом 7 осіб. Того ж дня, за цей час прийня-то до Громади 3-ох працюючих і 2 жінок з трьох дітми, в-ступили з Громади один пра-

ців, Михайлів, Микол тощо робити Джаніа, Стєпів, Май-їки і Нілєв, чи залишати їх українськими? Коли, при-пустім, залишимо наші іме-на українськими, тоді треба устїяїти, як їх передувати англійськими буквами, щоб у вимові англійців вони зу-чали так, як їх вимовляємо ми, українці. А передувати наші іме-на англійськими, щоб вони не втрачили українсько-го наголосу й характеру, не легка справа. Воно такі, тре-ба знати, як написати англій-ським мовлю, прикрімом, Іва-дї, щоб в англійській мові воно звучало так, як в українській. Зрєстєсь, що справа з нашими іменами, чи їх ан-глїзувати, чи задержувати українськими, така сама важ-лива, як і передувати наших прізвищ, і тому при виріш-уванні проблеми „як підпису-ватись“, повинна бути вирі-шена нашими науковцями.

На закінчення ще одна пропозиція відносно дискусії, прина разом характеру, як у нас кажуть в таких випад-ках, формального. Вона стосу-ється самого ходу дискусії. Правду сказавши, ми, украї-нці, не вміємо культурно й спокійно дискутувати. Майже кожна наша дискусія, чи то на зборах, чи на сторінках прєси, відбігає від теми й зводиться на особисті напади на непотрібні образи. Майже всі дискусії кінчаються в нас тим, що дискусанти оди-ного ображають і розко-дяться ворогами. Також і ця дискусія виявляє подібну тенденцію — відбігти від те-ми й зійти на особисті пораз-куни.

Щоб і ця дискусія, така важлива для українців і всіх англїзованих країн, не закін-чилася неспокійно, щоб не сказати свєркою, пропону-ю закінчити її в прєсі, а пере-нести на форум наших нау-кових установ. Туди сїдїб так-же посилати всіякі поба-жання, поради чи плєни від-носно цього питання.

ПОДАЖКА

Почуваюся отрим до милого обов'язку зложити подяку Злу-ченню Українському Дологовому Комітєтові у Філадельфї та його виконую Дирєкторові д-рєні В. Галамєві за допомогу в переселєнні з Вєносу Алєс до Північної Амєрики мене і моїх 5-ти членів сім'ї. Ще я досі не хочєть мені вїрїти, що 7-ми річє аргєнтинське мєрєво є вже поза мною і що я починаю з свого родиною новий етап життя в країні найвищої свободи та найвищої доброту.

Це „чудо“ — завдячую у великій мірі заходам ЗУАДК-у, що хоч я не їхав на його ашурєнс, та не причинився в найви-щої мірі до його росту та діяльності, інтервєнтував 6-кратно в справі наших віз в аргєнтинським консулаті та Міністерстві Сьправ Внутрішніх в Вашингтоні, переїзав на себе грошеву тран-закцію з мінї переїзду літаком, вєрєдї доручив своїй представ-ниці в Ню Йорку панї Курїлї переїзати нас з літаків та зали-зати нашим перєїздом до Філадельфї, за що я їм на тому місці скла-даю щиро-українське сьпасїє. Хай Бог Всєвишній допоможе, щоб така корисна харитативна установка як ЗУАДК процєлує, щоб багато років, поширєвала свої агєнди та ставала в пригоди усім українцям прибуїтим злидїями та закїнїтим по найдалїшних закутках зємської кулі, що бажать почати кращє життя в Злучєних Дєржавх Північної Амєрики.

Імє: ТЕОДОР ЗАЛУЦЬКИЙ, 942 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

Природа, ліс і гори, — повітря, вода, простір; Дев'ять будинків — кожний вілла, Відпочинок, спорт, дозволя — Навчє пишна українка — ця чудова СОЮЗІВКА!

СОЮЗІВКА — ідеальне місце на вакаційний і кінцево-тижневий відпочинок та культурну розва-гу, на зустріч з приятелями, на пікніки, концерти та імпрези. Приїжджайте на СОЮЗІВКУ! Замов-ляйте зазчасу місце, вивопнюючи та висєлаючи поданє внизу замовлення:

Прощу зарєзервувати мені місце на СОЮЗІВЦІ на час від _____ (день, місяць) _____ для _____ осіб дорослих і _____ дітей. На рахунок побуту на СОЮЗІВЦІ висєлаю чєк (монї ордер) на суму \$ _____ (підпис) _____ (число і вулиця) _____ (місєнєсть, сьтєй) _____

Сестрицтво Української Католицької Церкви у Вунсакет, Р. Ай, запрошує на

ПІННІК
В НЕДІЛЮ, 8-ГО СЕРПНЯ д.р. Початок год. 2.
площа при Summer Street
(Вразі дощу пікнік в залі при 540 Блекстоун Стрїт)

Коли Плануєте Вїїхати на Вакації то Ідьте на Українську Осєлю в Глен Спєн, Н. Й.

Осєля положєна в західних горах Catskills, 12 миль на північ від Port Jervis, N. Y. Першорядні готєлєві будинки з вєсьма вигодами, положєні в парку, між лєсами і озєрами та з мальовничими видами. Рєстран з українськими сьтравами. Концерт — спорт — гри — забави — їзда на конях. Водяний спорт на власній 12-акровій озєрі. Вєє приймаємо рєзєрвєції. По інформації та ілюстрований каталог пішїть до: **America Ukrainian Resort Center, Inc.** Glen Spey, New York

ПРО роман Василя Барка „РАІ“ писали вже літературні критики й зацікавлені читачі (Л. Лудя, К. Кисельовська, М. Островська, Л. Шанковська, Т. Т. О. Чернова, С. Карпенко, Ю. Шерех і О. Рєшєтєлю) і всі вони високо оцінили цей Баркин твір. **ЧИ ВІН ЖЕ МАЄ ЦЕН ВЕЛИКИХ РОМАНІВ**
ВАСИЛЬ БАРКА
„РАІ“
Його можете купити в кожній книгарні, або просто в Видавничій:
„SVOBODA“, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Ціна тільки \$3.00, які можете прислати в листі.

УВАГА! Шіаго й Онолиця та вєсє „Мїдвєст“!
ВСІ МИ ІДЕМО
в неділю, дня 8-го серпня 1954 р.,
— на —
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ШКОЛИ
ПАРАФІ СВ. О. НИКОЛАЯ при ПІТЕНС РОВД.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ ШКОЛИ
ПАРАФІ СВ. О. НИКОЛАЯ при ПІТЕНС РОВД.

ПРАЦЯ

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“

пошукує

- 1) ДРУКАРЯ — ЛОМЩИКА;
- 2) СКЛАДАЧА — ЛІНОТИПЩИКА (досвідченого);
- 3) ДРУКАРЯ — для праці на малих друк. машинах.

Платити після умови.

Зголошуватися негайно на адресу:

"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Help Wanted—Male

ПРЕЦИЗИЙНИ РОБІТНИКИ
В МЕТАЛЮРГІЇ

Досвідчені щодо пожежного вилучення, огорожі і електрики. Спосіб: STAPLETON IRON WORKS
14 Prospect St.
Stapleton, Staten Island

СТОЛЯРИ

Тільки досвідчені.
Телеф. між 5-7:30 P.M., H. Daniels, Martha St., Oakland, N. J.
ОАкланд 8-6731, також в справах праці порозуміється Route 23, Cedar Falls Manor, Little Falls, N. J.

ДО ГЛЯЗУВАННЯ

Досвідчені.
Стала праця, 5 днів в тиждень.
Головний: A. KANDER
133 — 8th Avenue
(Between 10th & 17th St.)
New York City
Phone: CH 3-1583

CASEMAKER — TOOLER

до ювелірних пуделок.
Головний: MELE MFG. CORP.
98-34 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
or phone & ask for Pat
VI 9-0829

BINDERY OPERATORS

Досвідчені при "folding machines" і "gang stitchers". Стала праця. Приемні умови праці. Телеф. Mr. SLOVES
OR 3-6710

HELP WANTED—FEMALE

ДОСВІДЧЕНІ ДО ШИТТЯ НА МАШИНАХ. Досконала праця під шиття. Юніама фабрика. Головний: Mary Jane Coat Co., 28 Rose Street, South River, New Jersey. Tel.: South River 6-2355.

КОСМЕТИЧКИ

(2)
Масно кімнати на 2 більше першокласної стилістики. Air conditioned, — обслуговує. Початкова платня \$100 тижнево. STONECLIFF BEAUTY SALON
GARDEN CITY, PI 6-2340

MONTFERRIER хірургічних приватних

Опіка над ортопедичним відділом. Добра умови праці, досконала платня з залогом. Red Bank 6-2614, South Jersey Surgical Supply Co. Red Bank, N. J.

ОПЕРІТОРКИ

Досвідчені при дитячих шпалках. Стала праця. Добра платня. Приемні умови праці. Головний: 13 W. 31st St., New York City
Phone BR 9-3744

ОПЕРІТОРКИ

до шиття на 1-18 голці. Головний: 802 5th Ave., Asbury Park, N. J.
PI 4-2288

ОПЕРІТОРКИ

до шиття на машинах з поодиноким іглом. Досвідчені при шкільних макетах. Стала праця — добра платня. Головний: JUDITH TERRY Inc.
802 5th Ave., Asbury Park, N. J.
PI 4-2288

ОПЕРІТОРКИ

до шиття на машинах з поодиноким іглом. Досвідчені при шкільних макетах. Стала праця — добра платня. Головний: JUDITH TERRY Inc.
802 5th Ave., Asbury Park, N. J.
PI 4-2288

ВСТУПАЄТЕ В ЧЛЕНІВ УНІОЗУ?

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ

Заходять або пишуть по українськи і другі платівки. Вислано платівки по цілому світі. Пишіть щодня по українській каталог платівки.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

ІВАН ГІРНИЙ

знаний широкий укр. публіцист "ПІСАР" факторів автомобільний механік відкрив і провадить власну станцію обслуговування і навіації під фірмою: Mobilgas

JOHN'S EXPRESS SERVICE STATION

— MOBILGAS
631 Bruckner Blvd., Bronx 55, N. Y.
bet. E. 149th St. & Leggett Ave., near Willis Ave. i Triborough Bridge — MOTT HAVEN 9-9907

Кличете на це число, або на ORegon 7-5212 в кожній порі, а "ПІСАР" прийде взяти Ваш автомобіль до навіації чи обслуговування.
Спеціально низькі ціни на несправні продукти MOBILGAS і MOBIL OIL і за обслуговування.

НЕ ЗАБУДЬТЕ НАВУТИ ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ

НОВУ ПОЧАТКОВУ ЧИТАНКУ

І. Шклявський.
Ця, багато ілюстрована, книжка пригосована спеціально для навчання української грамоти дітей, що вчиться в англійських школах. Книжка в твердій оправі.
Ціна тільки \$1.40.
Замовляйте в "Свободі":
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Я.

Відзначення 10-ліття постанови УТВР

В Нью Йорку, дня 17-го липня 1954 р. урочисто відзначили 10-річчя постанови УТВР святою Академією організації вивчення української мови, які стоять на платформі ОУН — УПА. УТВР. Ініціативу для того дав 2-й Відділ Організації Оборони Чотирьох Свобод України, при співучасті Осередку СУМА ім. ген. - хор. Т. Чупринки, Українського Союзу Політичних В'язнів, Т-ва б. Воїнів УПА, Т-ва Української Студентської Молоді ім. М. Міхновського і ПАВНА — Станції Українського Відділу.

Святою Академією розпочато при переповненій залі відзначенням американського та українського національних гетьманів. Д-р О. Соколюкнін, віце-президент Академії, вітаючи організаторів визвольного фронту, гостей і зокрема прийнятого на залі віце-президента УТВР, голову Головної Управи ООСУ та члена Політичної Ради УКА проф. Ів. Вовчука, що присутній привітав оваційними оплесками. Далі він дав нарис генези постанови УТВР. Предметом загалом учасників Великого Збору УТВР в Бельгії, Гем. Чупринку, с. п. Позначення, Постанову, ген. хор. Пестеріна і с. п. Мельника. Встановивши з місця та хвилиною мовчання пошанував всіх умишних за великі ідеї ОУН — УПА — УТВР.

Віце-президент УТВР, проф. Ів. Вовчук, дав барвистий, повний політичного змісту і дуже характеристичний спомин із наряду Першого Великого Збору УТВР, якого сам був учасником. Прикметним явищем тих часів був факт, що всі учасники Великого Збору погоджувалися на принцип операції на власні сили у вивільненні боротьби українського народу проти німців і більшовиків. В той час, коли йшов запеклий бій під Бродами і було видно, що Німеччина програє, українські патріоти збиралися, щоб проголосити на урв'є світ демократичної структури в майбутньому, коли буде відновлена УС-СД. Українська еліта спирається в той час на націоналістичні ідеї, що безсумнісний факт, що заходило мовою й перемало в політично-суспільних промислах своє завершення в українських націоналістах. Також дуже характеристичним був факт високої бойової, оперативної та

політичної техніки УПА, під зброєю охороною якої відбувалися ті великі історичні заходи Збору. Дивувало прямо, що на території формально окупованій німцями можна було доконати таке велике діло, виключаючи з-під контролю окупанта та перебуваючи на території фактично сто відсотків окупованої українським підпіллям. УПА пильно берегла це велике діло. На Зборах відзначалося своєю особистістю їх предсидник — с. п. Волошин, який в напружених ситуаціях завжди знаходив вихід, а також ген. хор. Т. Чупринка, який пробував зі всіма говорити і піднавати психіку представників усіх соціальних земель України. В доповідях та дискусіях, проф. Ів. Вовчук вперше підняв питання національного комономізму, що за часів контактування з українським підпіллям. В Платформу УТВР тоді вписано знаменні постанови історичного значення, що боротьба за здійснення національних ідеалів, відновлення УС-СД, може бути успішною при умові, що вона буде проведена незалежно від політичних впливів сторонніх сил. Ті засади увійшли в Платформу як Універсальні, що різнилися від Універсальних 1917 і 1918 років та становили глибокий політичний сенс того великого історичного державно-політичного твору. Українська нація, проваджена силами організації ОУН та спираючись на своє збройне рама'я УПА, словами овоїх представників, учасників Великого Збору УТВР заявила, що УС-СД можна вибороти тільки самостійно, незалежно від впливів сторонніх сил. Платформа УТВР — це блискучий документ української політичної думки п'яти десятих років ХХ століття, твердий проф. Вовчук. Під кінець Збору відбувся зоруплений момент присяги Президента УТВР, віце-президента, голови Генерального Секретаріату, Ген. Суду тощо.

Не вдаючись в деталі, проф. Вовчук дав політичну аналізу сучасних подій, закликаючи всіх не сходити з позиції ОУН — УПА — УТВР. За глибокого політичного змісту спомини, присутні нагородили промовця рисними оплесками.

Далі відбувалися сольські п-ни Зені Лавришнюк при фортепіановому аккомпаніменті п. Гентіна, яка з чуттям виконала "Марш УПА" та стрілецьку пісню "Гей там у Вільшівці". Святою Академією закінчено відзначенням "Не пора".

Д-р О. Соколюкнін

Робітничі організації втягають жінок до політики

Вашингтон. — Робітничі організації вже два роки ведуть акцію за тим, щоб працюючі жінки та дружини робітників брали активну участь в політичному житті цієї країни. Цією справою інтресується Комітет Політичної Амії Конгресу Індустріальних Організацій та Ліга Політичного Виховання Американської Федерації Праці. Ціль цієї акції — втягнути жінок до активної політики, щоб при їхній допомозі досягнути поліпшення життя. Найближча ціль цієї акції — здобути перемогу для тих кандидатів, яких поручають робітничі організації, вже під час цьогорічних виборів.

Статистичний огляд показує, що під час виборів 1952 року 70 відсотків робітничих жінок належало до робітничих спілок, не знали про політичне становище своєї організації, і 86 відсотків робітничих родин не бачили в своїх домах нікого з представників робітничих організацій, а також не дістали жадної літератури про те, за кого голосувати. Тепер цей стан має змінитися, і жінки робітничі та жінки робітничі будуть втягнені до політичної гри під час виборів восени цього року. В деяких округах число жінок виборців перевищує число чоловіків.

ВНЕ ВИШОВ 3 ДРУКУ
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“

Д-ра А. Т. Нібзєя

• Нове доповнене і виправлене видання. Книжка охоплює всі недуги і подас способи їх лікування.
„УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“ В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ!

ЦІНА \$6.00

Замовлення з належністю надсилати

"SVOBODA"

81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J.

НОВИЙ ЛІК ПРОТИ ТУ-БЕРКУЛЬОЗИ

Нью Йорк, Н. Я. — Американське Хемічне Товариство повідомляє, що йому вдалося випродувати нову серію хемічних складників для лікування туберкульозу в людей. Шість хеміків і три бактеріологі надрукували статтю в біжучому числі журналу Американського Хемічного Товариства про те, які успіхи мали вони з тими новими ліками під час лікування мишей в ЗДА і Канаді. Вони остерігаються, що не можна ті самі ліки без жодних застережень stosувати до людей, але один з нових ліків — S-ethylcysteine — є два рази успішніший при лікуванні туберкульозу в мишей від поразки, а кілька разів більш успішний від інших ліків.

АМЕРИКАНСЬКІ СТУДЕНТИ СТУДІЮЮТЬ В ЕСПАНІЇ

Вашингтон. — Студенти Джорджтаунського університету в Вашингтоні цього року студіюватимуть в Еспанії, в Мадридському університеті; ці студії будуть продовженням їх американських студій. Плян висилили американських студентів до Еспанії розробила еспанська амбасада в Вашингтоні в порозумінні з міністерством вишів в Мадриді. Досі вже зголосилися 12 студентів до цих студій. Пізніше всі еспанські університети будуть співпрацювати в реалізації цього плану, щоб американські студенти могли пізнати Еспанію та її культуру так само, як еспанські землі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГЕНТРЕМ, МІШ. — Т-во ім. Мар. Шашкевича від 94, повідомляє членів, що місцеві збори відбулися в суботу, 7-го серпня, о год. 7-11 в залі У. Д. К., при вулиці Грейллі 2376. Присутні всіх членів прийняти на збори і вирішили членські вкладки. — Управ.

СІРАКЮЗ, Н. Я. — Т-во „Укр. Січ“ від 39 повідомляє членів, що місцеві збори відбулися в неділю, 8-го серпня, о год. 3-5 в залі У. Д. К., при вулиці Грейллі 2376. Присутні всіх членів прийняти на збори і вирішили членські вкладки. — Управ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Січ“ від 183, відбулися в неділю, 8-го серпня, в Домі Горюха, 847 N. Franklin St., о год. 1-11 вночі. Присутні всіх членів прийняти на збори і вирішили членські вкладки. — М. Курко, предс.; С. Філик, рек. секр.; І. Потучко, фін. секр.

Хворі на Недуги Носа (Sinus) і Катару

ЗНАХОДЬТЕ ПОЛЕККУ В ТЕРПІННІХ ВІД ПРИПЛИВУ КРОВІ В НОСІ

Пошукуючи, що найкраще відтерпів сапуну, катару, синуситів, які повстають в наслідок припливу крові в носі, свідчать сьогоднішні відомості про успіх рецепта, яка є в силі зменшити цей приплив крові в носі. Чоловіки і жінки, які в наслідок сапуну мають запалення в носі, повинні зайняти відразу боду, жару і пичання, оттердувати ближньому полемі під заплата цієї рецепти. KLO-RONOL коштує \$3, але беручи до уваги наслідки, це не є дорого, бо коштує тільки одна цент за дозу. KLO-RONOL (увага, заплата тільки так, як приписано) продается з гарантією звороту грошей.

Через спеціальну оферту, члнці цього часопису можуть стати KLO-RONOL по знижених цінах. Треба лише написати по відомості до SUMLAR CO., Dept. 197, 2700 Church Avenue, Brooklyn 26, N. Y. і дістанете дві \$3 пакети за \$5, отже \$1 знижка як значайна ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатіть почтавою при відборі.

На ім'я _____
Адреса _____
Місцевість _____ Окрейт _____

ТАРЗАН, ч. 3319. Наглядач

HURRYING TO JOIN PINDES, GEMMON AND EROT CAME UPON THE NOBLES AND HIS SLAVES JOINING STUPIDLY AT THE BODY OF THE DEAD LION. "I DO NOT GEE TARZAN!" EXCLAIMED GEMMON.

"WHERE IS TARZAN, PINDES?" GEMMON DEMANDED. "HE IS MY FRIEND. BESIDES, I AM RESPONSIBLE TO NEMONE FOR HIS SAFETY."

"I--I DON'T KNOW, PINDES STAMMERED. THERE WAS A HORRIBLE SCREAM. THEN WE FOUND THE LION DEAD AND TARZAN GONE!"

Поспішаючи, щоб зустрінути Піндеса, Геммон і Ерот напали на шляхтичів і їхніх невольників, коли вони приглядалися трупом мертвого лева. — Я не бачу Тарзана! — закричав Геммон.

— Піндесе! Де є Тарзан? — запитав Геммон. — Це мій приятель. Крім цього я відповідаю за його безпеку перед Немоном.

— Я... я не знаю, — закричав Піндес. — Буз жалкий крик. Після того ми знайшли мертвого лева, а Тарзан зник!

В неділю, 8-го серпня 1954 р. у першу річницю смерті

бл. п. Д-ра Юрія Княжинського

б. адвокат в Ст. Самборі та проф. укр. Гімназ. в Зальцбурзі, буде відслужена о год. 11-12 ранку в Укр. Гр. Кат. Церкві са. Петра і Павла в Джерсі Сіті

ЗАУПОВІДНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

на яку Рідно, Дружині та Зайшовим Покійного запрошує ОЛЕКСАНДРА КНЯЖИНСЬКА, дружина.

REAL ESTATE

МОДЕЛЬ ДИМ.
Відкрито модно 3-8 P.M.
135 Winchester Ave.
Clingfield, S. I.
Тільки 15 днів! **\$12,900**
3 спальні Ванни...
WINROCK HOMES, INC.
HO. 6-2036.

S. I. Продаж аі отратою \$16,000
WOODLAND TER. — 2-род. бонгало, 3-річне, 4 кімнати кожн., модер. удосконалення, олів. огрівання, ситня, гар. земля, \$75 пріхід. Зараз до зайнят. апарт. власника. Без посередництва. Зайдіть до 981 Nugent Ave., S. I. DO 6-3350 or DO 6-1786-1

Port Washington — \$35,000
Manhasset Bay, Cape Cod Ranch, 1-річн., 7 кімнат, 3 спальні, 2 лазні, чотири ванни, підвал, газ, олів. кондиціон., "air cond." охорон. зника, ванні, басейн, заслонки, килими, ванни, підвал. Машина миття посуду, піч, холодильник. Сог. 129x106. Артист. город. Ва. до всього. Власник перепослався. Owner PO 7-3418.

HOUSE FOR SALE
2-FAMILY BRICK. Each apartment has 6 large rooms, plenty closet space, perfect condition, oil heat, 2-car garage. Near Castle Hill subway station, buses, all churches and schools, and near Parkchester. Occupancy both apartments. Price \$17,500. No brokers. UN 3-2941, 2273 Ellis Ave., Bronx, N. Y.

ELBERON, N. J.
Збудований (1951) власник займає 4 спальні, 2 лазні, ванни, 1 кухня, кімната, гардероб, ван. податок, нова школа, 61. стандарт і площі, 100x125 площі. Пляжні — 7 вересня, \$18,500. Long Branch 6-2027 — Any time GRmercry 5-2137 Days

LELAND AVE., — BRONX, N. Y.
4-род. мур. дим. 2 поверх. 3.5 кімн. і одні 4 кімн. Все модерне. 1 і 5 ванн, апарт. до зайнят. Ва. Parkchester Station. Помір. ціна.

RIZZO
1537 Castle Hill Ave., Bronx, N. Y. SV 2-0454

Посмертні Згадки

ІВАН АЛЕКСАНДЕР, довголітній член У. Н. Союзу ім. св. Миколая, від 109 у св. Миколая, ПА., номер 28, червня 1954 р. До У. Н. Союзу вступив 1908 р. Родився 1881 року в м. Сілох, Галичина. Останній дружина Френка 6 дочок. Похований на St. Luke's Cemetery в Bantleyville, Pa. — В. Н. П.

Г. Іванчик, предс.

МИКОЛА КАЗОР, член Т-ва І. Франка, від 266 в Анстердам, Н. Я., номер 14-го липня 1954 р. в 61 році життя. Похивався в місті Дрогобич, Зах. Україна. Приїхав до Америки в 1881 р. Похорон відбувся 17-го липня в погребеному заведенні до церкви св. О. Миколая і на цвинтарі св. О. Миколая при великій збірці Родина і Союзівців на вічний спочинок. Останній у великій сукупі друзів Наталію, дочку, латті і внуку Іванку. — В. Н. П.

В. Труфін, секр.

ПАВЛО ПЕРОВИЧ, член Т-ва ім. Мар. Шашкевича, від 94 УНСоюзу, в Гентремі, МІШ., номер 10-го липня 1954 р. Похивався родився 1885 р. в с. Веревів Вільшів, пов. Коломиї. Похивався в сукупі друзів Анну, сестру Юстину в Галичині та швагрю брату Юліана. Похивався 15-го липня в погребеному заведенні до церкви Ней. Заплата при участі Родина, членів і Знайомих на цвинтарі Mt. Olivet. — В. Н. П.

М. М., секр.

"SVOBODA"
P. O. Box 346,
Jersey City 3, N. J.

Замовляйте:

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНІННА — бойківські оповідання — ціна 50 центів.

Замовляйте:

1. „ІНШІ ДНІ“, — новел і парис, — ціна 80 ц

2. „У КИСВІ В 1940 РОЦІ“, — ціна 75 центів.

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНІННА — бойківські оповідання — ціна 50 центів.

Замовляйте:

1. „ІНШІ ДНІ“, — новел і парис, — ціна 80 ц

2. „У КИСВІ В 1940 РОЦІ“, — ціна 75 центів.

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНІННА — бойківські оповідання — ціна 50 центів.

Замовляйте:

1. „ІНШІ ДНІ“, — новел і парис, — ціна 80 ц

2. „У КИСВІ В 1940 РОЦІ“, — ціна 75 центів.

3. ЗАГОРІЛА ПОЛОНІННА — бойківські оповідання — ціна 50 центів.

ПОМЕЩАННЯ

ПОМЕЩАННЯ до ВІНАЙМУ (3 кімн., лазня, гар. вода, центральне опівання). при 518 Central Ave., Jersey City, N. J. \$42 місячний рент. Голоситися на адресу: Mrs. GIEDOSI
518 Central Ave., Jersey City, N. J.
Tel. JO 5-3797

P I S H E

Машинки до писання

УКРАЇНСЬКІ І АНГЛІЙСЬКІ в похивній азбуці

(Українська і Американська) НАПРАВЛЕННЯ МАРОК HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue
Philadelphia 23, Pa.

Miami, Florida

Масно кімнати до кінця року. Місячно або тижнево. Пишіть або їдте просто до: Mr. & Mrs. M. SZPAK
257 N. E. 17th Terrace, Miami 32, Florida. — Phone 82-2692

Становити членом Українського Народного Союзу, а також і співробітником 15-ти мільйонного майна організації!

ТЕПЕР ПОРА

ЗАПИСАТИ НА КУРС ОМОХОД, МЕХАНІКІВ І КУРС ІЗДІ

GR 7-8851

КУРС МЕХАНІКІВ КУРС ІЗДІ АВТАМІ

Постараємося для Вас про езіамі Лайсенсу, Намі учні дістануть диплом. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мові. КУРС ІЗДІ, ІЗДІ, ІЗДІ ІЗДІ. Інструкція факсимі. Залом. в 1916

L. TYCHNEVICZ, директо

METROPOLITAN

AUTO SCHOOL

155-2nd Ave., Bklyn. 10th St. NEW YORK CITY

СЕНОАЦІЙНА ВІПРОДАЖ

ЦЕН КУПОН ВАРТІВ \$2.00

1 K GOLD PLATED FILIGREE

BALL PEN

Передко продавалось по \$2.00

ТЕПЕР ТІЛЬКИ \$1.00

Викладено п'ятих 16 к. золотом перо і ланцюжок на ключі. Власне бланкетує ми кристаліни в люксовому подарунковому пуделку. Пишіть 3 роки без напівновання.

Не посилайте грошей. Пишіть